11. NOVEMBER 2022
ÅRGANG 122

TRO & MISSION

14 ÅR SOM ENKE: GUD HAR GIVET MIG ET GODT LIV

> SIDE 10

TEMA:
STOLT OVER EVANGELIET

> SIDE 26

ANDREAS K. IPSEN ER AKTUEL MED UDGIVELSE OM JOBS BOG

> SIDE 6

NIKOLINE UNDERVISER NOMADE-ELEVER I IT

> SIDE 19

LONE GIVER NYDANSKE KVINDER ET FRIRUM

> SIDE 38

Sømandsmissionær i Nuuk

Bliv en del af en meningsfuld hverdag blandt søfolk og fiskere

Sømandsmissionen
Evangeliet til søfolk og fiskere

Opgaven

- Kristen omsorg via havne- og skibsbesøg
- Ledelse af Sømandsmissionens unge volontører i Nuuk
- Ansvar for diakonale aktiviteter på sømandshjemmet
- Afløsning af og sparring med hotelmanager på sømands-hjemmet

Du er

- Fx teolog, diakon, lærer, pædagog, socialrådgiver, håndværker
- Udadvendt og empatisk
- Selvstændig og struktureret, men samtidig en teamplayer
- Tilpas og hjemme i en luthersk kristendomsforståelse

Se mere på www.somandsmissionen.dk

Vi tilbyder

- Et fleksibelt job med stor selvstændighed og indflydelse på eget arbejdsliv
- Godt kollegialt fællesskab med mulighed for sparring
- Årlige hjemrejser
- Arbejdstiden er 40 timer pr. uge. Løn og pension efter Sømandsmissionens lønpolitik.
- Møbleret lejebolig stilles til rådighed, og Sømandsmissionen kan hjælpe med at finde arbejde til evt. medfølgende ægtefælle.

Ansøgningsfrist: 8/12 2022 kl. 12.
CV og ansøgning uploades til https://mentaltouch.jobnext.dk/soemandsmissionaer

MentalTouch hjælper Sømandsmissionen med at rekruttere til denne stilling.
Yderligere oplysninger kan fås hos Torben Mathiesen på tlf. 29667912 eller torben@mentaltouch.dk.
Du er også velkommen til at kontakte Sømandsmissionens generalsekretær Nicolaj Wibe på tlf. 23699664 eller nw@somandsmissionen.dk.

MentalTouch
Rekruttering

MISSIONÆR TIL **NYBRUDSARBEJDE OG MENIGHEDSUDVIKLING** I PERU

VIL DU VÆRE MED TIL AT OPBYGGE DEN LUTHERSKE KIRKE I PERU OG STØTTE DEN I AT NÅ LÆNGERE UD MED EVANGELIET?

Dine arbejdsopgaver vil blive tilpasset dine kompetencer og kan fx være undervisning og rådgivning af præster, forkyndelse og planlægning af kirkens aktiviteter.
Du har gerne en teologisk uddannelse og ledelseserfaring.

Vi forventer tiltrædelse sommeren 2023.
Ansøgningsfrist: snarest muligt.
Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer.
Kontakt gerne missionskonsulent Rebekka Zoll Landkildehus på 30 27 51 36 / internationalejobs@dlm.dk.

Luthersk Mission

INDHOLD

6 Andreas K. Ipsen er aktuel med bog om Job

10 PORTRÆT
Jeg blev enke på det helt rette tidspunkt

18 **LM RUNDT**
> Gud har kaldet mig til Landsstyrelsen
> Nikoline underviser nomader i IT
> 52 teenagere var atleter for Gud
> Landsstyrelsen spurgte LM til råds om kaldsbevidsthed

26 **TEMA: STOLT OVER EVANGELIET**
> Det er hele menighedens opgave at nå andre med evangeliet
> Evangeliet er megasejt, for ved det kan Gud skabe tro
> Derfor kan du være stolt
> Sæt tid af til en hverdagssnak om Jesus

32 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

35 **NYT FRA LM**

36 Hvor er hun fanatisk!

37 ANMELDELSE
Tillid, glæde og kærlighed

38 PORTRÆT
Lone giver nydanske kvinder et tiltrængt frirum

NICKLAS LAUTRUP-MEINER
KOMMUNIKATIONSLEDER
NLM@DLM.DK

MANGEL PÅ **STOLTHED OVER LM?**

Stolt over evangeliet. Sådan har vi valgt at kalde temaet i dette nummer for at sætte fokus på, hvordan glæden over evangeliet ved Helligåndens kraft kan komme ud til vores omverden gennem os – også selvom vi måske ikke altid føler os særlig stolte.

I dette nummer kan man også læse om LM's nyligt afholdte Rådsmøde og den udfordring, at mange i dag tilsyneladende ikke føler et særligt stort kald til at gå ind i de tjenester, der ligger i LM – det være sig lokalt, nationalt eller internationalt.

Forhåbentlig skyldes manglen på mennesker i LM's vidtforgrenede arbejde ikke mangel på stolthed over evangeliet. Men måske kan manglen på mennesker, der tager imod kaldet til en tjeneste i LM, skyldes en mangel på stolthed over LM.

Som man også kan læse i dette nummer, skal *Tro & Mission* have ny redaktør. Efter otte år på posten i LM er jeg blevet ansat som landssekretær i Ordet og Israel og stopper i stillingen som redaktør og kommunikationsleder med udgangen af november. Dette nummer af *Tro & Mission* er således det næstsidste, hvor jeg sidder for bordenden.

Selvom jeg altid – bortset fra to år, hvor jeg boede i Israel – har kommet i en LM-sammenhæng, mig get større indblik i LM's vidtforgrenede arbejde. Og der er virkelig grund til stolthed. Naturligvis først og fremmest over den Gud, der har sendt sin søn i døden i stedet for os, sådan som evangeliet lyder. Men dernæst over det arbejde, vi af Guds barmhjertighed får lov til at stå i netop i LM.

LM's arbejde er ikke stort i verdens øjne, men mennesker kommer til tro verden over, fordi LM'ere holder børneklub mandag eftermiddag, engagerer sig i deres afghanske nabo, bryder op og rejser til Tanzania for en årrække, lægger kræfter i LMU-bestyrelsen og meget andet. Et arbejde, som de gør, fordi evangeliet er blevet stort for dem og har vækket en stolthed og glæde i dem.

LM har gudskelov ikke eneret på stolthed over evangeliet. LM begår i øvrigt også masser af fejl og dumheder. Men lad os ikke tænke småt om det arbejde, Gud gør – hverken gennem LM eller gennem vores brødre og søstre, der ikke er en del af LM. Lad os i stedet i stolthed over og kærlighed til evangeliet tage imod kaldet til tjeneste.

FOTO: PRIVAT

MISSIONÆRBØRNS SKOLE I SIEM REAP LUKKER

Missionærbørnene Noomi, Lydia og Debora Jensen skal skifte skole. Den kristne, internationale skole Hope School, hvor de har gået indtil nu, lukker nemlig med udgangen af året op grund af et stort underskud. Trods en række møder i forældrekredsen er det ikke lykkedes at redde skolen.

FOTO: LM KIDS

VIRKSUNDS HØJESTE BABELSTÅRN

120 børnebørn og bedsteforældre brugte tre dage af efterårsferien sammen på lejr på Virksund.

De hørte beretninger fra Første Mosebog, og det sås tydeligt i de mange kreative udfoldelser. Der blev bygget Noas arker og sejlet kapsejlads og uddelt præmier til dem, der kunne bygge det højeste Babelstårn.

FOTO: KAJ ALAUTERBACH

LOVSANG OG HVERDAGS-DRYP OM LIVET MED JESUS

"Giv mig Jesus, bare Jesus."

Sangen fyldte LMH's mødesal i Hillerød søndag den 30. oktober, hvor LM Nordsjællands afdeling havde indbudt til lovsangsfest.

Omkring 250 nordsjællændere deltog i festen, som blev ledet af lovsangsbandet fra Vejby-Tisvilde LM, der i dagens anledning var udvidet med Filip Skjerning på saxofon.

Imellem sangene læste bandet bibeltekster op, og tre kvinder fra forskellige LM-forsamlinger kom med små hverdagsdryp om livet med Jesus.

Eftermiddagen sluttede med hygge over grillpølser foran mødesalen.

FOTO: STUBBEKØBING EFTERSKOLE

EFTERSKOLEELEVER MED BUE OG PIL. MENS DRENGENE BLEV HJEMME PÅ SKOLEN OG HYGGEDE SIG MED KONKURRENCER OG GOD MAD, TOG PIGERNE FRA STUBBEKØBING EFTERSKOLE PÅ PIZZERIA OG DEREFTER TIL INDENDØRS BUESKYDNING I NYKØBING.

FOTO: JULIE KOUSGAARD MADSEN

BORNHOLMSKE LMU'ERE I ISRAEL

Fra den 14.-21. oktober var 22 unge fra LMU på Bornholm i Israel. Julie Kousgaard Madsen fra Nexø var med, og hun tror, det får betydning for LMU til hverdag, selvom kun en lille del af øens LMU'ere var afsted.

"Nogle af os kendte kun hinanden sporadisk på forhånd, men nu er vi blevet bundet sammen på en ny måde. Vi har oplevet det samme og er blevet rigtig tætte."

Turen var arrangeret af tre fra hver af de tre LMU-foreninger på øen i samarbejde med frimenighedspræst Anders Solgaard og en repræsentant fra Israelsmissionens Unge.

Julie fortæller, at det var med til at bekræfte hendes tro at se Genesaret Sø og de byer, hvor de bibelske beretninger foregår.

»

Motiver er som jern. De lutres i ilden. Der er ikke noget, der er rent. Det må lutres i ild.
Så vov at kalde folk til tjeneste, også selvom du er usikker på deres motiver. Stol på at Gud vil lutre deres motiver og gøre dem rene.

ROBERT BLADT PÅ LM'S RÅDSMØDE

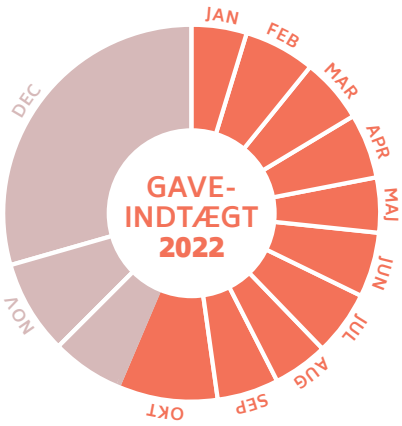

LM MANGLER 7,4 MILLIONER RESTEN AF ÅRET

Oktober måneds gaver er lige talt op, og vi har med glæde registreret, at der er indkommet knap 1,5 millioner kroner.

Dermed indhenter vi lidt af de seneste måneders efterslæb i forhold til gavebudgettet 2022 og gaver givet i 2021, men det er desværre ikke nok.

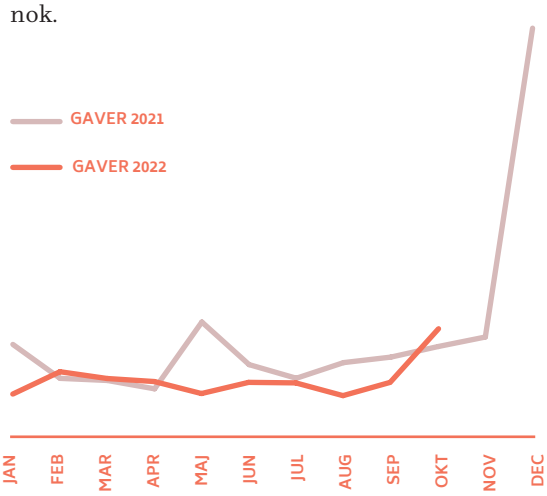

BRUG FOR EN EKSTRA GAVE NU

Som det ses af grafen, er gaverne i 2022 ikke helt på niveau med dem, vi fik i 2021. Traditionelt kommer der flest gaver i december måned. Men vi er stadig 1 million kroner bagud, og vi skal derfor have samlet 7,4 millioner ind i årets sidste måneder, hvis vi skal nå målet på 17 millioner kroner.

Derfor har vi brug for en ekstra gave nu, så vi kan få tilstrækkeligt med midler til at fortsætte LM's arbejde med at fremme Guds rige i de opgaver, vi er blevet betroet.

Se, hvordan du kan støtte på dlm.dk/støt.

Johnny Lindgreen, Resursechef

<

Da Andreas og hans kone mistede deres nyfødte søn, fik han for alvor øjnene op for Jobs Bog.

JOBS BOG VISER OS, AT VI SKAL MØDE GUD, **SOM ET BARN MØDER SIN FAR**

VI SKAL IKKE HAVE EN NYTTERELATION TIL GUD, SIGER ANDREAS K. IPSEN, DER ER AKTUEL MED EN BOG OM JOBS BOG.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PRIVAT, KARIM MANJRA

Få bøger i Det gamle Testamente er så vanskelige at gå til som Jobs bog. Bogen om rigmanden Job, der efter en samtale mellem Gud og Satan mister al sin rigdom og sine børn, er blevet læst af utallige mennesker i tidens løb.

Det gælder også Andreas Kammersgaard Ipsen, der er præst i Tarm Frimenighed, og som netop har udgivet en bog om Jobs Bog. Selvom han kendte bogen forvejen, fik han for alvor øjnene op for bogen, da han og hans hustru, Johanne, i 2010 mistede deres tre måneder gamle søn på grund af en sjælden hjertefejl.

”Med Jobs Bog har jeg en følelse af at møde et menneske, som jeg har noget til fælles med uden at vide det på forhånd. Jeg har på ingen måder oplevet det samme som Job, men jeg har været det samme sted,” forklarer Andreas K. Ipsen, der tyede til Jobs Bog i sorgen over sin søn, men ikke uden en vis frustration, tilføjer han.

”Det er en underlig bog, som jeg ikke kunne få hold på. Den stak i mange forskellige retninger,” husker Andreas K. Ipsen og forklarer, at det skyldes den umiddelbare modsætning mellem bogens første to kapitler og resten af Jobs bog.

FORVIRRET OVER JOBS BOG

Jobs Bog lægger ud med en samtale mellem Satan og Gud, der ender i, at Gud giver Satan lov til at tage alt fra den rige Job – undtagen hans liv. Allerede i kapitel 1 læser vi, at Job mister alt sit kvæg, sine karle og sine sønner og døtre på én og samme dag. Jobs respons har slået mange bibellæsere med undren: ”Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet” (Job 1,20b).

”Men så følger der en stor hoveddel efter de første to kapitler, der stikker i modsat retning,” fortæller Andreas K. Ipsen om den undren, der blandt andet har ledt ham til at skrive sin netop udgivne bog *Da Job mødte Gud*.

”Har man en følelse af at blive opbygget i kapitel et og to, bliver det hele annulleret i kapitel tre. Derfor ville jeg gerne se bogen i sin helhed.” Han mener, at bøger og prædikener om Jobs bog ofte fokuserer enten på Jobs indledende reaktion, hvor han accepterer sine lidelser, eller

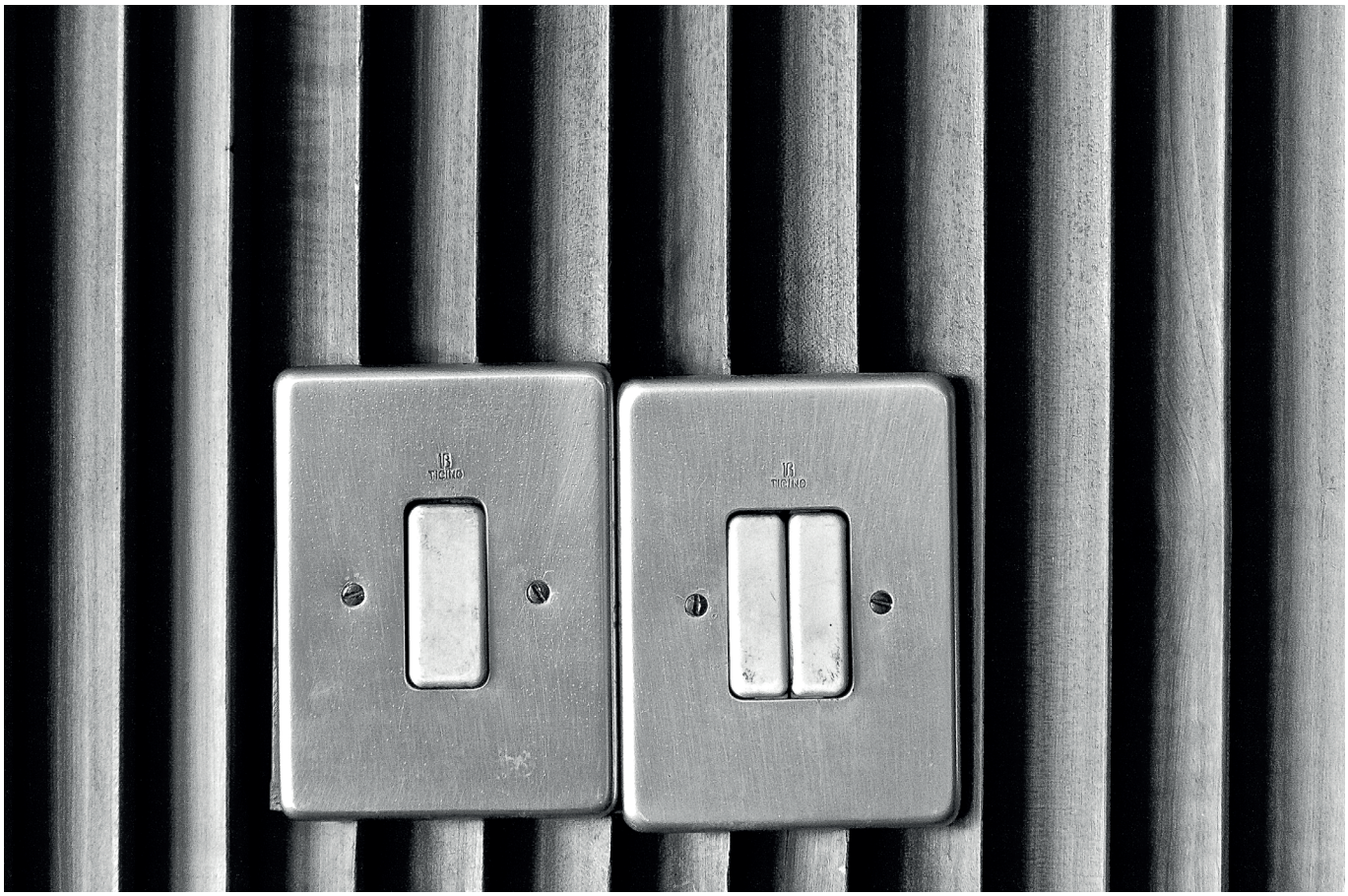

^
Jobs har en "nytterelation" til Gud. Han tror, han har regnet ud, hvordan Gud "virker" og hvilke knapper, man skal trykke på for at opnå hans velsignelse – men i virkeligheden kender han ham ikke.

på den store del, der følger efter, hvor Job skælder ud på Gud.

HVORDAN "FUNGERER" GUD?

”Min store aha-oplevelse er, at man ikke behøver at få Jobs fromme ord i starten til at stemme overens med resten af bogen. Der sker en udvikling inde i Job, så han virkelig kan møde Gud. For mig er det det eneste, der giver mening og kan forklare kontrasten mellem de første to kapitler og resten af bogen.”

Andreas K. Ipsens fortolkning af Jobs Bog er, at Jobs respons på at miste alt, er et udtryk for, at Jobs relation til Gud er skævvredet fra starten.

”Jobs ord er ikke forkerte. Dem må man gerne lade sig inspirere af. Han ved, at han bliver testet, og hvordan han bør reagere. Men ordene er også udtryk for, at han har det samme gudsbillede, som hans tre venner har: en nytterelation til Gud, hvor Gud gengælder den, der gør ondt, med ondt, og den, der gør godt, med godt,” siger han og kalder det en slags herlighedsteologisk gengældelseslære.

”Job søger Gud, for det han kan give ham, og forsøger at forstå, hvordan Gud fungerer. Men uanset hvor fromt Job forholder sig, virker det ikke, som han synes, det burde. Derfor falder det hele fra hinanden, og Job går i den anden grøft og skælder ud på Gud på meget chokerende måder.”

FULDSTÆNDIG BLOTTET FOR GUD

Mange har med Jobs Bog i hånden konkluderet, at man gerne må skælde ud på Gud. Det er Andreas K. Ipsen både enig og uenig i.

”Gud irettesætter Job for at tale på den måde, som han gør. Gud siger til ham, at han hæver sig over sin skaber og gør sig mere retfærdig end Gud. Men så sker det underlige til sidst, at Gud siger til vennerne, der hele tiden har villet holde Job fast i hans indledende reaktion: ’I har ikke talt sandt om mig, som min tjener Job’.”

Her mener Andreas K. Ipsen, at tek-

Når Job blotter sig i ærlighed for Gud, kan Gud møde ham.

sten i stedet burde have været oversat: ”I har ikke talt sandt til mig.”

”Det får mange brikker til at falde på plads. Det betyder, at det ikke er rigtigt at gøre sig klogere end Gud, og derfor skal Job irettesættes. Men det betyder også, at når Job blotter sig i ærlighed for Gud, kan Gud møde ham.”

Netop ordet møde er et nøgleord for Andreas K. Ipsen, der også har brugt det i sin bogs titel, der på den måde kommer til at udtrykke den forandring, som Job går igennem.

”Gud vil ikke først og fremmest lære Job noget. Han vil møde ham. Job skulle ikke lære en lektie eller udvikle sig som troende. Han skulle ind i en direkte relation til Gud, så han kan sige: ’Jeg havde hørt rygter om dig, men nu har jeg set dig’ (Job 42,5). Jobs forløsning er at møde Gud,” siger forfatteren og peger på, at det også er den eneste forløsning for mennesker i dag.

”Det handler ikke om, at vi ikke må bede Gud om velsignelser eller om at give os noget. Men vi skal gøre det i barnets relation til Gud. Uanset hvordan Gud leder mennesker, vil han lede os dérhen. Nogle gange bruger han lidelse til at ruske op i vores gudsrelation, men den er ikke et krav.” ■

ANDREAS KAMMERSGAARD IPSEN

- Født i Rønne 1983
- Cand.theol. i 2012 fra Københavns Universitet og Dansk Bibel-Institut
- Ungdomskonsulent i LMU 2012-2015
- Præst i Tarm Frimenighed 2015-
- Gift med Johanne og far til Viggo, Selma, Ingrid og Gertrud

"Da Job mødte Gud" blev anmeldt i Tro & Mission nr. 13/2022.

Bogen er udgivet af LogosMedia og kan købes på lohse.dk.

112 sider – 149,95 kroner

JEG BLEV ENKE PÅ DET HELT RETTE TIDSPUNKT

"ERIK DØDE DEN DAG, GUD HAVDE BESTEMT," SIGER ULLA KARIN LAURSEN, DER BLEV ENKE SOM 51-ÅRIG. HUN FØLTE SIG RIGT VELSIGNET UNDER HELE SIN MANDS SYGDOMSFORLØB OG OGSÅ I TIDEN BAGEFTER

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** MORTEN FRIIS, PRIVAT

>
Mens Erik var syg, skrev de det positive, som de oplevede, ned i en notesbog. Når Ulla læser i den, kan hun se, hvordan Gud konkret gav hende det, hun manglede.

"Savner du Erik?"

Selv om 65-årige Ulla Karin Laursens mand døde for 14 år siden, møder hun stadig det spørgsmål. Og hun synes, det er meget svært at svare på.

"For hvem er det, jeg savner? Jeg savner ikke den syge Erik, men jeg savner hans identitet og personlighed," siger hun.

"Hvis han ringede på døren, ville jeg sige 'Kom ind og bliv', for der er ingen andre, jeg hellere ville tage imod."

GUDS FRED OG GLÆDE MIDT I SORG OG BEKYMRINGER

Da Ullas mand fik konstateret modermærkekræft i 1999, begyndte en hverdag med kontrol hver tredje måned. Knap otte år senere blev den første spredning konstateret til lymfeknuderne i armhulen. Det blev fjernet, men ti måneder senere havde det spredt sig yderligere, og det blev starten på en periode med mange indlæggelser på flere forskellige hospitaler.

"Jeg var medindlagt, og i perioder levede vi nærmest på hospitalerne," husker Ulla.

Det var selvfølgelig en hård tid og der var mange svære ting at skulle forholde sig. For dem begge. Men hverken Erik eller hun var på noget tidspunkt i tvivl om, at Gud var med i det – eller at han kunne helbrede. Erik hvilede i, at han sandsynligvis var på vej mod døden og tilføjede altid:

"Jeg ved, Gud kan helbrede, men det er nok ikke det, der kommer til at ske."

"Vi oplevede imidlertid, at Gud var der med fred og glæde midt i sorg og bekymringer. Det var ikke noget, der fik vores tro på Gud til at vakle. Jeg tror, vi var båret af forbøn," siger Ulla.

En af indlæggelserne var til eksperimental behandling i Odense. Men den havde ingen effekt og blev stoppet halvvejs. Og efter en periode

<

Ulla har aldrig været så følelsesmæssigt tynget som mange, der har mistet en ægtefælle, men kan savnet stadig tynge. For eksempel slog det hende hårdt, at Erik manglede i kirken, da det ældste barnebarn blev konfirmeret i foråret.

^

Ulla og Erik på hendes fødselsdag knap to måneder før Erik døde.

med lindrende stråler som eneste behandling døde Erik i juli 2008, 51 år gammel, og efterlod sig kone og tre voksne børn.

JEG VAR SIKKER PÅ, AT JEG NOK SKULLE FÅ ET GODT LIV IGEN

Ulla var 51 år, da hun blev enke. Selv om nogle giver udtryk for, at det er for ungt, er hun overbevist om, at det var det rette tidspunkt for hende.

”Jeg tror, Gud er med i hele mit liv. Og i Eriks liv. Han døde den dag, han skulle, og dermed blev jeg enke den rette dag,” forklarer hun.

”I menneskers øjne er det for tidligt at miste og dø, men vi fik mange gode år sammen. Det har aldrig givet mig åndelige kvaler, og jeg har aldrig været gal på Gud over det.”

I den tid, Erik røg ind og ud af hospitaler, satte hun sit eget liv på pause for at kunne være der for ham, nu hvor han var uhelbredeligt syg. Det gjorde hun for at gøre den sidste del af hans liv bedst mulig for ham, for hun havde jo et liv foran sig bagefter.

”Jeg havde haft et godt liv, før jeg mødte Erik, og derfor var jeg sikker på, at det skulle jeg nok få igen,” begrunder hun.

”Heldigvis bor vi i et land, hvor man godt kan leve et liv alene. Det er et meget anderledes liv, og nu har jeg al tiden til mig selv.”

Men tabet af ægtefællen står ikke alene. Der er fulgt en del andre tab med, har Ulla erfaret.

”Jeg har også mistet meget andet. Fælles drømme. Hus og have. Økonomien er anderledes, når der kun er én indtægt. Sommerferien er ikke længere fyldt af vandreture sammen i Schweiz og Østrig, som vi begge nød,” siger hun.

FOKUS PÅ DE MANGE GODE TING, DER OGSÅ SKETE

I den periode, Erik var syg, kom der mange gæster og spurgte til den syge og til sygdommen.

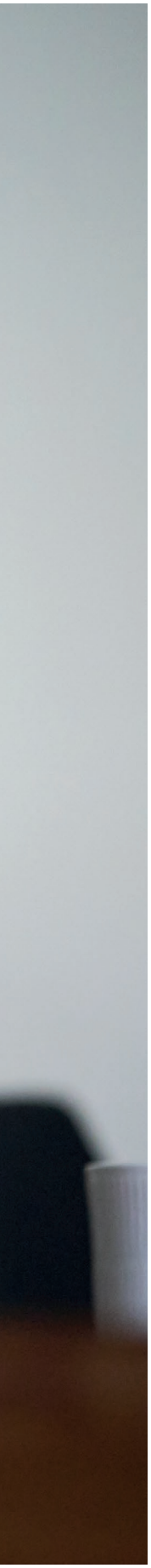

<

For Ulla har det været en hjælp at skrive ting ned – både de gode oplevelser og de svære ting.

»

På retræten tænkte jeg en masse tanker om min identitet: Hvem er jeg? Med og uden Erik? Han var jo min bedste ven. Det var et godt ophold, men grænseoverskridende at tage af sted alene til noget fuldstændig ukendt.

Ulla oplevede, at der ikke var så meget plads til, hvordan hun havde det – og selv om nogen skulle have spurgt til det, havde hun nok ikke kunnet sætte ord på det i situationen.

"Jeg siger ikke det her med beklagelse, for jeg ville give alt for Erik. I stedet tømte jeg hjernen til min dagbog, som stod gemt bag kogebøgerne i køkkenet. Når jeg læser i dagbogen, kan jeg se, at jeg ikke havde et liv selv. Jeg skulle hele tiden være nærværende og havde knap tid til at tørre hår," siger hun.

Ulla har også en notesbog, som nogle gode venner gav dem, mens Erik var syg. Meningen med bogen var, at de skulle skrive de positive ting, som de oplevede midt i det svære, og både hun og Erik har skrevet i den.

"Det skete jo også mange gode ting – ofte små – som en flot solnedgang, en køretur, jordbærtærte sammen med gode venner eller en, der sagde de helt rigtige trøstende ord – og det var godt at fokusere på. At have et sted, hvor man kunne skrive dem ned, så man kunne glæde sig over alt det, man fik, i stedet for kun at græde over det, man havde mistet," siger hun.

"Når jeg læser i den bog her bagefter, kan jeg se, hvordan Gud konkret har givet mig det, jeg manglede. Hvordan han var nær også i småtingene. Jeg følte mig rigt velsignet under hele sygdomsforløbet og også nu bagefter."

BIBELVERS PÅ LAMINEREDE KORT I HELE HUSET

Engagement og trofasthed i LM og i Hillerød Kirke har altid været en væsentlig del af Ulla og Eriks liv, ligesom bibellæsning og andagter var en del af familielivet. Men under sygdommen og de mange indlæggelser var der ikke altid overskud til fælles andagtsliv.

"For at Guds ord stadig kunne være en del af hverdagen, begyndte jeg at skrive bibelvers på sedler, som jeg laminerede. De kunne så ligge rundt om i huset, og vi kunne læse dem og grunde over dem, når vi kom forbi," siger Ulla.

Hun blev så glad for at få Guds ord på den måde, at hun giver det videre.

"Jeg oplevede det meget nærværende, og derfor laver jeg stadig kort med bibelvers på om Guds trofasthed – for eksempel på fotos – som jeg forærer til folk, når jeg kommer på besøg til fødselsdag, på sygebesøg eller til folk, der har mistet."

PASSEDE IKKE IND I BØGERNES TEORIER OM SORG

Noget af det, der hjalp Ulla i gang igen efter Eriks død, var, at hun stadig var på arbejdsmarkedet og skulle tilbage til sit arbejde som sygeplejerske på Hillerød Hospital.

"Jeg kunne ikke lukke mig inde med min sorg, men var 'tvunget' til at komme ud ad døren," siger hun og fortæller, at hun efter nogle uger på arbejde tog ferie for at tage på retræte.

"Det var noget, jeg havde aftalt med mig selv, at jeg skulle, når det hele var overstået. Jeg holdt mig selv fast på den aftale og endte på Løgumkloster Refugium i fire dage."

Hun fortæller, at hun brugte de dage til at tænkte en masse tanker om sin identitet.

"Hvem er jeg? Med og uden Erik? Han var jo min bedste ven. Det var et godt ophold, men grænseoverskridende at tage afsted alene til noget fuldstændig ukendt," siger hun.

Teoribøger om sorg fyldte også på retræten – og i en lang periode bagefter.

"Jeg læste dem og blev frustreret over, at jeg ikke kunne genkende mig selv i det, fordi jeg

Nu lever Ulla livet alene, men også med en større bevidsthed om, at Jesus altid er tæt på og forstår hende som ingen andre.

Ingen kunne sætte sig ind i mit liv. De havde dybest set ingen forståelse for, hvordan jeg havde det, men de gjorde alting i bedste mening.

ikke levede op til bøgernes teorier om, hvordan følelserne skulle tynge. Jeg fik den tanke, at der måske var noget galt med mig," siger Ulla.

"Jeg har heldigvis hen ad vejen fundet ro i, at jeg nok er meget normal, selvom jeg grundlæggende havde – og har – det godt."

MAN ER NØDT TIL AT GØRE NOGET FOR SINE RELATIONER

Efter Eriks død var der nogle af Ullas venner og bekendte, der kom med ideer og forslag til, hvad hun kunne engagere sig i.

"Det var gode forslag, men det var vigtigt for mig, at andre ikke fyldte mit liv ud, så derfor gav jeg mig selv et sørgeår, hvor jeg ikke skulle træffe nogen beslutninger, men have tid til at finde mig selv," siger hun.

Men der var én ting, hun engagerede sig i.

"Et halvt år efter Eriks død arrangerede Hillerød Kirke et kristendomskursus, hvor jeg blev spurgt om at være med som hjælper. Det sagde jeg ja til, fordi det kun var et halvt år, og jeg derfor ikke var bundet af det i lang tid," siger hun.

"En af deltagerne, som jeg kom i snak med, var en enke totalt uden netværk. Hun var virkelig ensom, og jeg fik øjnene op for, hvor svært det kan være at skabe nye relationer, når man mister i den situation. For en god relation kræver to parter, og man bliver nødt til selv at gøre noget for sine relationer. Man kan ikke bare sige, at man ikke har overskud til at yde."

INTERESSE, SMS'ER OG PRAKTISK HJÆLP

Ulla erkender, at det kan være meget svært at finde ud af, hvordan man kan hjælpe et menneske, der er i sorg eller krise på anden måde.

"Jeg glædede mig over, at folk gav praktisk hjælp, viste interesse og gav mig mulighed for samvær. Det kunne være besøg eller opkald – eller korte sms'er: 'Jeg tænker på dig' eller 'Jeg beder for dig' eller emojien med et par foldede hænder. Lange sms'er kunne jeg ikke overskue, og spørgsmål havde jeg ikke altid overskud til at svare på," siger hun. Det gjaldt både, mens Erik var syg, og i den første tid bagefter.

Hun råder også til, at man ikke siger: 'Sig til, hvis du har brug for hjælp.'

"Det kan man slet ikke overskue at forholde sig til, når man er i krise. Kom i stedet med et konkret tilbud som: 'På lørdag har jeg fri og vil gerne komme og hjælpe. Sig, hvad du har brug for.' Og vær så klar på alt lige fra at male, pudse vinduer og gå en tur til at sidde og snakke, for nogle gange har man bare brug for at snakke om vejr og vind og for at høre om det, der fylder i andres liv."

Ulla har også erfaret, hvor meget det betyder, at nogen husker hende på hendes og Eriks mærkedage.

"Men det kræver, at man som ven eller pårørende er bevidst om det og skriver de dage ind i sin kalender. Det er naturligt, at det for andre glider i baggrunden, men en sms eller en blomst fra haven gør, at den, der har mistet, føler sig husket."

Hun indskyder, at det efterhånden mest er i tankerne, hun markerer de særlige mærkedage.

Men hvert år ved dødsdagen køber hun en buket til sig selv og graven i rød/orange farver. Sådan en buket havde Eriks storebror og kone nemlig med, da de kom på besøg, dagen før han døde. Og det var også de farver, hun valgte til begravelsen.

KUN JESUS KAN SÆTTE SIG IND I MIT LIV

En af de ting, Ulla har måttet finde ud af efter Eriks død, er, hvem hun skal

dele sine tanker og sit liv med. Både de positive og de negative ting.

”Jeg taler ikke kun med én person nu. Det er delt ud på venner, børn og øvrig familie. En er god at snakke med om noget – en anden om noget andet,” siger hun og udtrykker glæde over at have mange gode venner og veninder.

”Men lige meget hvor gerne de ville, var der ingen, der kunne sætte sig ind i mit liv. Det kunne de ikke, mens Erik var syg, og heller ikke i tiden efter. De havde dybest set ingen forståelse for, hvordan jeg har det,” siger hun og tilføjer, at det for hende var – og er – vigtigt at minde sig selv om, at de gjorde alting i bedste mening.

Under hele forløbet blev Ulla rigtig glad for salmen ”Sig alting til Jesus”. Især linjerne ”Om dine bedste venner dig end kan misforstå, din Jesus dig dog kender, til ham du trygt kan gå”.

”Der er en fantastisk tryghed i, at jeg aldrig er rigtig alene. Der er en, der kender mig, som forstår mig, og som jeg kan smalltalke med døgnet rundt. Det var der også, før Erik blev syg, men jeg er blevet mere bevidst om det.” ■

ULLAS RÅD TIL AT HJÆLPE ET MENNESKE I SORG ELLER KRISE

- Send korte sms’er uden spørgsmål
- Tilbyd konkret praktisk hjælp
- Husk mærkedagene
- Inviter til gåture og andre oplevelser
- Tag på besøg – gerne korte

Allan Kastbjerg blev valgt til LM's Landsstyrelse ved Landsgeneralforsamlingen den 28.-29. oktober.

Gud har kaldet mig til LM's Landsstyrelse

"JEG VIL GERNE BIDRAGE TIL AT STYRE LM IGENNEM FORANDRINGER I SAMFUNDET," SIGER 46-ÅRIGE ALLAN KASTBJERG, DER BLEV **NYVALGT TIL LS VED LANDSGENERALFORSAMLINGEN DEN 29. OKTOBER.**

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** PRIVAT

"I første omgang sagde jeg nej, da jeg blev spurgt om at stille op, men siden oplevede jeg meget konkret, at Gud arbejdede med mine tanker. Derfor blev det ændret til et ja."

Det siger Allan Kastbjerg fra København, der fredag den 28. oktober blev valgt ind i LM's Landsstyrelse (LS). Det skete ved LM's Landsgeneralforsamling, der blev holdt på LMH i Hillerød den 28.-29. oktober.

"Jeg er meget ydmyg over for opgaven, men Gud har ladet et indre kald vokse frem."

LM'S KERNEVÆRDIER ER ET SOLIDT FUNDAMENT

For den 46-årige indkøbschef er arbejdet med at tydeliggøre og holde fast ved LM's fire kerneværdier – frit evangelium, troværdig bibel, tydelig mission, nådegaver i funktion – enormt vigtigt.

"De har været en del af min trosoplæring og har været med til at give et solidt fundament, som jeg er dybt taknemmelig for," siger han.

"Det giver en tryghed og ro over at kunne være i andre kirkemiljøer."

Det erfarede han selv, da han og hans familie for ti år siden boede et år i Sisimiut i Grønland, hvor de kom i en frikirke.

Han fortæller, at Grønland siden da har haft en stor plads i hans hjerte.

LM SKAL VÆRE FOR ALLE GENERATIONER

Allan Kastbjerg mener, at en af Landsstyrelsens vigtige roller er at styre LM igennem forandringer i samfundet og påvirkninger fra andre kirkemiljøer, som også har meget godt, LM kan lade sig udfordre af.

"Det vil jeg bidrage til og samtidig være åben for forandring," siger han og håber, det kan føre til, at LM kan være et samlingspunkt for alle generationer, samtidig med, at man er tydelig om, hvad man mener.

I LS afløser Allan Kastbjerg 46-årige René Sølvsten Nissen, der er ved at skrive en ph.d. i missiologi. ■

Læs mere om LM's Landsgeneralforsamling på side 22-23.

NIKOLINE **UNDERVISER NOMADE-ELEVER** I IT

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **PRIVATFOTO**

Siden midt i oktober har LM-volontør i Iringa Nikoline Fredensborg undervist elever på Ilambilole Bibelskole i Tanzania i basal computerbrug.

”Det handler om noget af det, vi nemt selv tager for givet: hvordan man tænder og slukker en pc, hvordan man bruger et skriveprogram og så videre.”

Bibelskolen for nomader har fået doneret 11 computere af Løgumkloster Efterskole. Pengene blev samlet ind af sidste skoleårs elevhold – lidt over 40.000 kroner, som gik til indkøb af computerne, og resten gik til børnene på kirkens børnehjem Huruma Center i Iringa.

Bibelskoleeleverne er meget glade for at have fået muligheden for at bruge computere i undervisningen, og de er ivrige efter at lære at bruge dem, fortæller Nikoline, der har fået hjælp af missionær Charlotte Bech til at forklare nogle af begreberne for eleverne på swahili og svare på spørgsmål.

Nikoline ser computerundervisningen som utrolig meningsfyldt.

”Det er fantastisk, hvordan ting, der er basale for mig, kan have så stor betydning og være til hjælp for andre.”

^ Nikoline forklarer nogle af eleverne på Ilambilole Bibelskole, hvordan computeren fungerer.

ONLINE LANDSMØDE SKAL VÆRE LOKAL FEST

Den 21. maj 2023 inviterer LM endnu engang til Landsmøde på skærmen. Denne gang med LMH-forstander Kristoffer Hummelmose Enevoldsen som prædikant.

LM's første online Landsmøde blev holdt, mens der var corona-restriktioner.

I 2023 forventer Rolf Weber Jørgensen, der er projektleder for landsmødet, at man kan samles i de lokale LM-forsamlinger over hele landet.

"Landsmødet kommer til at vare en times tid, så man for eksempel kan lade det være hovedindslag, i forbindelse med at man samles."

Han foreslår, at man sammensætter et lokalt program, der eventuelt kunne indeholde bøn, udflugt, nadver, morgenmad eller andet.

52 GLADE TEENAGERE PÅ LEJR VAR **ATLETER FOR GUD**

DER VAR **FANTASTISK HUMØR OG EN DEJLIG STEMNING** PÅ SOLBAKKENS EFTERÅRS-TEENLEJR, FORTÆLLER 21-ÅRIGE JONAS ESMARCH, DER HAR VÆRET MED I MANGE ÅR – I ÅR FOR FØRSTE GANG SOM LEJRCHEF.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** JONAS ESMARCH

Efterårsferien bød på mange gode lejroplevelser for børn og unge, blandt andet på det sønderjyske lejrsted Solbakken, hvor der var teenlejr fra den 16.-20. oktober.

Temaet for lejren var "OL", og de 52 deltagere dystede mod hinanden i en masse konkurrencer.

Der blev bygget baser, hvor man skulle kæmpe mod andre hold, lavet rekordforsøg og kæmpet i mudder, halm og barberskum og meget mere.

HØRTE HVAD BIBELEN SIGER OM AT VÆRE GUDS ATLET

Til bibeltimerne hørte de om, hvad det vil sige at være Guds atlet, og det gav en god helhed, fortæller lejrchef Jonas Esmarch.

De unge på Solbakken lavede en "messy formiddag", hvor de fik lov at boltre sig i mudder, halm og barberskum.

Han er 21 år og var for første gang med som lejrchef sammen med 14 andre ledere.

"Udover det fantastiske humør og den dejlige stemning ramte det mig virkelig, at teenagerne var så meget med til både bibeltimerne og til lovsangs- og vidneaften."

"Alle respekterede det og deltog, og der var også nogle, der var frimodige og gik op og delte noget til vidneaftenen," fortæller han.

WALK'N-TALK FOR DEM, DER HAVDE SVÆRT VED AT SIDDE STILLE

Emnerne til lejrens bibeltimer var "Udvalgt", "At holde sig i træning", "Holdsport" og "Sejrskransen".

Efter hver bibeltime var der en halv time til tre kvarter til stilhed, hvor deltagerne kunne sidde og læse i Bibelen eller spørge prædikanten om noget i relation til det, der var gennemgået.

"Det fungerede rigtig godt – og de, der havde svært ved at sidde stille så længe, sendte vi ud på en walk'n-talk, så de ikke forstyrrede de andre," siger lejrchefen med et smil.

"MESSY FORMIDDAG", SÅ DER VAR RENT TØJ TIL RESTEN AF LEJREN

Jonas Esmarch kender lejrlivet indefra, fordi han har været med på Solbakken, så længe han kan huske – både med sine forældre på menighedslejre og senere på junior- og teenlejre.

» Det ramte mig virkelig, at teenagerne var så meget med til både bibeltimerne og til lovsangs- og vidneaften.

"Faktisk fik jeg lov til at komme på min første teenlejr lidt tidligere end 7. klasse, fordi jeg bare så gerne ville være med," siger han.

Han kender også til at komme alt for beskidt hjem fra lejr, så derfor havde han sammen med de andre ledere lagt en "messy formiddag" i programmet.

"Vi lagde alle de aktiviteter sammen, der svinede, så vi fik overstået alt det beskidte på én formiddag, og deltagerne havde rent tøj til resten af lejren." ▪

» Det handler ikke kun om andagtsliv, men om den åndelige samtale i familien.

Indsats i Grønland og LM-lønninger til debat på generalforsamling

DER VAR STOR OPBAKNING PÅ LANDSGENERALFORSAMLINGEN TIL AT STYRKE TROSLIVET I FAMILIEN I LM.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Årets Landsgeneralforsamling den 28.-29. oktober stod i familiens, økonomiens og international missions tegn. Programmet, der normalt begynder fredag ved aftensmadstid og slutter lørdag klokken 15.00, skulle i år slutte allerede lørdag klokken 10.00 for at give plads for det efterfølgende Rådsmøde, som man kan læse om på de efterfølgende sider.

Det betød, at de sene aftentimer fredag aften, måtte tages i brug. Klokken blev 23.30, inden der kunne siges tak for i aften.

KFS ER EN GOD INDGANGSVINKEL TIL GRØNLAND

En af de ting, der stod på dagsordenen, var en opdatering af LM's internationale missionsstrategi. International missionsleder Christian Lund Pedersen forklarede, at der ikke var ændret i nævneværdig grad på den tidligere strategi. Udkastet til den nye strategi blev præsenteret sidste år og har også været drøftet i alle afdelinger. Det betyder, at strategien er blevet justeret i forhold til udkastet. Således er udfasningen i Mara Stift og nomadearbejdet udskudt. Der er i stedet et ønske om at påbegynde samtaler med kirken om udfasning i Mara.

På sidste års Landsgeneralforsamling var der også et markant ønske om, at LM skulle satse mere på Grønland. I år forelå der så en egentlig landestrategi for indsatsen, der i høj grad kommer til at være et parløb med KFS. LM støtter allerede økonomisk lønnen for KFS-sekretær Sara Friis Børty.

Dette års generalforsamling viste også, at Grønland har en stor plads i LM'ernes hjerte. Resursechef Johnny Lindgreen, der besøgte Grønland tidligere på året, mindede om, at samarbejdet med KFS er en rigtig god indgang til at række ud til grønlænderne:

"Vi kan se en parallel til Cambodja, hvor de unge skal til storbyerne, når de skal uddannes. Her er KFS en god indgangsvinkel til at komme i kontakt med dem."

LMH-forstander Kristoffer Hummelmose Enevoldsen kunne også fortælle, at der er mange på det nuværende LMH-hold, der har et stort hjerte for Grønland.

LM-LØNNINGER OVERRASKEDE

Økonomien fyldte også en del på dette års Landsgeneralforsamling. Særligt havde mange fokus på, at LM's ansatte oplever et løneftersløb i forhold til mange andre grupper i samfundet. Den gennemsnitlige LM-løn ligger på linje med andre sammenlignelige organisationer, men i forhold til de store arbejdsgrupper i det offentli-

ge, ligger de ansattes løn under SOSU-hjælpere.

LM's Landsstyrelse havde derfor lagt op til en samlet lønstigning på 700.000 kroner i første omgang.

Lønniveauet overraskede flere i Landsgeneralforsamlingen, og alle var enige om, at lønniveauet måtte hæves, selvom det også blev pointeret, at lønniveauet ikke har været en hindring, når LM rekrutterede.

I stedet var medlemmerne af Landsgeneralforsamlingen interesseret i at vide, hvordan løneftersl æbet var opstået, når LM følger Moderniseringsstyrelsens årlige inflationsregulering. Resursechef Johnny Lindgreen kom med et bud på. at det kan skyldes, at andre grupper er blevet sat op i løntrin, mens LM har fastholdt samme indplacering af løntrin i en lang årrække.

UDFORDRENDE AT TALE MED SINE BØRN OM TRO

I Landsformandens formandsberetning gav Henrik P. Jensen udtryk for et ønske i Landsstyrelsen om at fokusere mere på trosliv i familien.

"Det handler ikke kun om andagtsliv, men om den åndelige samtale i familien," hed det med en opfordring til at blive rollemodeller i troen og medvandrere for hinanden i familien.

Det var mange i LGF enige i. Blandt andet Helene Dalskov Andersen, der også mente, der er brug for åndelig samtale, selvom der ikke er hjemmeboende børn i hjemmet:

"Det er jo ikke sådan, at man som voksen bare kan læse et andagtsstykke og bede en kort bøn, og så er det gjort med det. Vi voksne skal også vokse i tro og erkendelse af Gud."

Også afdelingsformand i København Peter Idorn støttede op om et større fokus på trosliv i familien:

"Vi er meget udfordret på, hvordan vi taler med vores børn om tro og liv i et multikulturelt samfund." ■

HVEM BLEV VALGT TIL LANDSSTYRELSEN?

Nyvalg:
Allan Kastbjerg, København,
Genvalg:
Henrik P. Jensen blev valgt til formand
Peter Rask blev valgt til næstformand

Øvrige medlemmer:
Karl Haahr
Henrik Bjærre Jakobsen
Lars Dysager
Andreas Peters-Lehm

LANDSSTYRELSEN SPURGTE LM'ERNE TIL RÅDS OM **KALDSBEVIDSTHED**

ALLE LM-FORSAMLINGER VAR INVITERET TIL AT GIVE DERES INPUT PÅ **RÅDSMØDET I HILLERØD DEN 29. OKTOBER**. HER VAR DER ANLEDNING TIL AT DELE FRUSTRATIONER OG IDEER OM AT ENGAGERE FRIVILLIGE I MENIGHEDEN.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER

» **Vi skal snakke mere om glæden over at få lov til at tjene Herren**

Lørdag den 29. oktober havde LM's Landsstyrelse inviteret alle LM's forsamlinger til at sende en repræsentant til Johannesskolen i Hillerød til et såkaldt Rådsmøde. Målet var at komme i dialog med LM'erne om kaldsbevidsthed. Baggrunden var en oplevelse af, at det er blevet sværere at finde frivillige og ansatte til LM's arbejde i Danmark og de lande, hvor LM driver international mission.

Den invitation havde omkring 70 LM'ere landet over taget imod – inklusive medlemmer af Landsgeneralforsamlingen og nogle LM-medarbejdere. Dagen bestod af en række oplæg ved forskellige medarbejdere, to undervisningssessioner ved Robert Bladt, der er forstander på Indre Missions bibelskole i Børkop, og en række spørgsmål, som deltagerne skulle tale om og inspirere hinanden ud fra. Der var også sat tid af til fælles drøftelser om emnet, og muligheden for, at deltagerne kunne gøre LM's Landsstyrelse opmærksom på andre emner, der lå dem på hjerte.

GLÆDE OVER AT FÅ LOV TIL AT TJENE HERREN

"Vi er bange for at formidle kaldet som forpligtende, konkret og pågående," sagde LMBU's landsleder Ivan B. Jacobsen, der som indledning blev interviewet sammen med næstformand for LM's landsstyrelse, Peter Rask.

Sidstnævnte, der også er frimenighedspræst i Silkeborg, mente, at der mangler villighed til at give afkald, og kaldte den nuværende udfordring for en "uheldig kombination af at have travlt og være utålmodig".

"Vi vil ikke det lange seje træk," sagde han og pegede især på udfordringen med at rekruttere lejrledere.

Også Ivan B. Jakobsen pegede på, at det er vanskeligt at engagere folk og mente, at der er behov for a vække en gejst over arbejdet:

"Vi skal snakke mere om glæden over at få lov til at tjene Herren."

DIAMETRAL MODSÆTNING TIL SAMTIDENS MENNESKESYN

Netop tjenesten for Gud og næsten var i fokus i Robert Bladts undervisning. Han tog udgangspunkt både i konkrete vidnesbyrd fra bibelskoleelever om kald og i en skildring af samtidens menneskesyn.

"Har vi stillet os uden for Guds rækkevidde med den kultur, vi lader os påvirke af," spurgte han og karakteriserede nutidens menneskesyn med sætningen "Du er, hvad du gør". I stærk kontrast til dette fremhævede han det bibelske menneskesyn, at man har værdi, før man har gjort noget som helst. Kaldet er således en diametral modsætning til menneskets trang til at bevise sig selv over for andre for at vinde deres agtelse, mente han. For den, der er kaldet til en tjeneste, er kaldet til en indsats for andre.

"Fællesskabet lider skade, hvis vi først og fremmest påtager os en tjeneste for vores egen skyld," sagde han og ønskede sig et større fokus i forkyndel-

sen på, at vi er skabt med værdi, fordi vi er skabt i Guds billede, og på, at Gud ønsker hellighed i alle de situationer, der udgør vores hverdag.

"Men forudsætningen er, at man er Guds udvalgte, hellige og elskede, før man har gjort noget som helst."

DELE FRUSTRATIONER OG IDEER

Undervejs i Rådsmødet var der flere gange sat tid af til at man kunne tale sammen ved de 12 borde, hvor Rådsmødets deltagere var placeret på tværs af geografi og alder. Her var der mulighed for at dele frustrationer og gode ideer. Der var også mulighed for at skrive pointer ned på uddelte papirer, som bagefter skal gennemgås af Landsstyrelsen.

Der var også flere muligheder undervejs for at tale om emnet i plenum, og det benyttede flere sig af – især da underemnet handlede om international mission.

Her mente en deltager, at det ville være godt at høre mere om, hvad de hjemvendte missionærer har fået ud af deres ophold, frem for udelukkende at høre om, hvad de har lavet.

En anden satte også ord på, at det ville være godt med en anden vinkel i missionærernes formidling, der i højere grad gav et realistisk billede af missionærlivet.

En tredje satte ord på, at det var motiverende, når missionærerne formidlede konkrete vidnesbyrd fra de lokale fremfor blot at beskrive arbejdet. ▪

VI SØGER EN **KOMMUNIKATIONSLEDER/ REDAKTØR** TIL LUTHERSK MISSION

Vil du stå i spidsen for arbejdet med at formidle de vigtige historier om LM's arbejde og værdier i Tro & Mission og på andre platforme?

Kan du producere journalistisk indhold og bevare roen og overblikket i en hverdag med mange deadlines?

Vil du være en visionær leder for et lille, effektivt kommunikationsteam?

Kan du identificere dig med LM's værdier?
Så er det dig, vi søger!

Stillingen er på fuld tid og ønskes besat snarest muligt.
Ansøgningsfrist: 5. december 2022
Du kan læse mere om stillingen på dlm.dk/job.
Har du spørgsmål, kontakt da vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt på brs@dlm.dk / 22 47 40 27.

Luthersk Mission

TEMA:
STOLT OVER EVANGELIET

Stolt over evangeliet er næppe en beskrivelse, mange af os ville sætte på os selv. For vores kolde hjerter, synkende hænder og travle hverdage vidner om noget andet, synes vi måske.

Men der er virkelig noget at være stolt af – dog ikke vores egen indsats eller brændende hjerter, men det sande evangelium: budskabet om Guds betingelsesløse frelse.

På dét fundament kan vi hver dag leve vores liv blandt andre mennesker, så det emmer af ham, der er evangeliets hjertesag: Jesus.

DET ER **HELE MENIGHEDENS OPGAVE** AT NÅ ANDRE MED EVANGELIET

TIDLIGERE PERU-MISSIONÆR ELSEBETH KRISTENSEN FRA ESBJERG ER OPTAGET AF, HVORDAN HUN KAN LEVE ET LIV SOM JESU DISCIPEL.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PRIVAT, SCREENSHOT FRA LMBU-VIDEO

^
At dele evangeliet er ikke kun for missionærer eller dem med en speciel interesse i det. Min identitet er discipel af Jesus, og det er jeg 24-7, siger Elsebeth.

Hvordan lever man et kristenliv på en måde, så mennesker kommer til tro på Jesus?

Det spørgsmål optager Elsebeth Bech Myhre Kristensen, og det fik hende og fire andre LM'ere fra Esbjerg til at tage med på konferencen *Når Jesus fylder*.

Konferencen foregik i København i starten af oktober og havde til formål at inspirere kristne fra hele landet til et praktisk hverdagsliv i mission.

EN HJÆLP, DER NÅR LÆNGERE UD

"Vi var meget inspireret af det, vi hørte. Guds menighed blev sammenlignet med en familie: hvordan man er der for hinanden og støtter, når ens børn, forældre eller søskende har brug for hjælp. På samme måde skal vi i menigheden hjælpe, hvor vi kan," siger hun med et eksempel:

"Det kan være, en familie i ens netværk står i en svær situation, og hele menigheden står sammen om at hjælpe. Nogle kommer med mad til familien, andre hjælper med at flytte, eller hvad der nu er brug for."

I Vesterhavskirken, hvor Elsebeth og hendes mand, Henrik, kommer, er hun med i et team, der står for uddeling af julehjælp til børnefamilier i nærområdet – en hjælp, der rækker ud over kirkefamiliens egne fire vægge.

"Vi lægger meget vægt på, at det ikke er vores teams projekt, men hele menighedens opgave på denne måde at række ud til mennesker, der bor i området omkring kirken," fastslår hun.

SVÆRT AT BLIVE KONKRETE I SIDSTE ØJEBLIK

På konferencen blev der talt meget om at være bevidste om, at mennesker skal møde Jesus. Det skal ikke være en ekstra aktivitet, men en naturlig del af det, man ellers laver i løbet af sin hverdag, nævner Elsebeth.

"Henrik og jeg har mange gange snakket om, at der var nogle, vi gerne ville invitere hjem til os og spise. Vi skal jo alligevel spise aftensmad. Det kunne være sådan noget som at spise sam-

Når man deler julehjælp ud fra Vesterhavskirken, lægger Elsebeth vægt på, at det er menighedens fælles ansvar at række ud til mennesker i lokalområdet.

men fra klokken 18-19 og så gå hver til sit igen. Men vi oplever også, hvor svært det er at blive konkrete i sidste øjeblik. Det kræver en bevidst beslutning, hvor vi siger: 'Nu gør vi det!'"

"Jeg synes også, det er udfordrende i forhold til mine kolleger. De ved godt, jeg er kristen. Men det er svært for mig at sætte ord på det i dagligdagen. Jeg beder bare om, at mine handlinger må være et vidnesbyrd om Gud, og at hans fred må lyse gennem mig, når jeg taler med mennesker, siger Elsebeth, der arbejder i Kræftrådgivningen i Esbjerg.

IKKE MISSIONÆRER, MEN DISCIPLE

Når det kan være svært at finde muligheder i hverdagen, gav det frimodighed, at der på konferencen blev lagt vægt på, hvem Gud er, og hvad han har gjort – og dernæst på, hvem vi er som hans børn, understreger hun.

"Det handler nemlig ikke om, at vi skal gøre en masse for at imponere Gud, men vi skal leve et liv, født ud af, hvem vi er i ham."

Hun og hendes mand har tidligere været missionærer for LM i Peru, men hun vil hellere kalde sig discipel af Jesus.

"At dele evangeliet er ikke kun for missionærer eller dem med en speciel interesse i det. Min identitet er discipel af Jesus, og det er jeg 24-7."

Elsebeth bliver også inspireret af at høre, hvordan Jesus altid mødte mennesker med kærlighed og omsorg.

"Det er et eksempel til efterfølgelse. Men Jesus var ikke bare et godt eksempel – han lever allerede i mig, og gør sine gerninger i mig. Det, jeg skal gøre, er at stille mig til rådighed for ham. Det er vildt at tænke på, men samtidig enormt frigørende." ▪

DISCIPEL 24-7

Konferencen *Når Jesus fylder* blev arrangeret af Projekt Discipel 24-7, som er en del af LM's arbejde for at udruste kristne til et liv i hverdagsmission.

Du kan læse mere inspiration på www.discipel24-7.dk.

Evangeliet er megasejt, for ved det kan Gud skabe tro

MORTEN FRIIS ER BEVIDST OM, AT NÅR HAN VÅGNER OM MORGENEN, ER DET FORDI **GUD VIL VIRKE IGENNEM HAM.**

TEKST KAJA LAUTERBACH **ILLUSTRATION** FREEPIK

En dag ringede en af Morten Friis' naboer på døren og sagde:

"Min søn og jeg har lige talt om Gammel og Ny Testamente, men kunne godt brug en, der ved mere end os. Kunne du tænke dig at komme og fortælle os om det?"

"Min nabo og jeg havde ikke før talt meget om, hvad der står i Bibelen, men i otte-ni år har min kone og jeg indimellem inviteret dem på mad, grill- og julehygge," fortæller Morten og tilføjer, at det medfører bordbøn og naturlig småsnak om, at de tror på Gud.

"Der havde de lært os lidt at kende, og da sønnen havde været tilbageholdende i forhold til at spørge, havde naboen sagt: 'Jeg tror, Morten godt kunne tænke sig at tale om det her'."

JEG KENDER IKKE GUDS EKSAKTE PLANER HER OG NU

Mortens naboer ved, at han og hans familie er kristne. Det har han fortalt dem, når de mødes. De ved også, at han har gudstjeneste i sit hus de fleste søndage. Men ud over den ene nabo har han ikke haft lange åndelige snakke med dem.

I stedet prøver han at finde måder at vise Kristi sindelag: gavmildhed, empati og hjælpsom-

<

Morten arbejder på at skabe frimodighed i nabo-fællesskabet, så det bliver nemt at spørge hinanden om hjælp.

»

Det er ude af mine hænder at skabe tro og frelse, og det er en stor befrielse.

hed. For eksempel bager han altid brød som en velkomsthilsen, når der flytter nye ind på vejen. Og så forsøger han at skabe frimodighed til at tage imod hjælp – eller låne noget – ved selv at gå ind til naboerne og låne mælk og mel.

”Det handler om indstilling. At være ydmyg og lytte og så prøve at fortælle om Jesus med ord, hvor det giver mening,” siger han.

Morten ønsker at leve hver dag efter spørgsmålet: "Hvorfor vågnede jeg i morges?" hvor svaret er: "Fordi Gud stadig har tanker og planer med mig." Han erkender imidlertid, at det ikke altid er så enkelt.

”Jeg kender til Guds universelle planer, men jeg kender ikke hans planer her og nu, og så kæmper jeg dagligt med mit kolde hjerte og mit manglende engagement i menneskers frelse,” siger han.

Derfor kan han godt frygte den dag, hvor en nabo er kommet til tro på Jesus og spørger ham: "Morten, hvorfor sagde du ikke mere?"

”Da må mit svar blive en bekendelse og en lovprisning: ’Ja, så koldt er mit hjerte, men så fantastisk er Kristus, at han stadig elsker mig.’”

DER ER SUBKULTURER I ALLE SAMMENHÆNGE

For nogle år siden flyttede Morten og hans familie til Frederikssund, hvor han i forbindelse med opstart af egen virksomhed mødtes med en masse erhvervsnetværk.

”Der lærte jeg noget, der hjælper mig i mødet med min nabo,” fortæller han.

”Nemlig at de netværk alle er subkulturer, der er lige så anderledes for andre, som kirken er. Den eneste forskel på dem og mig er, at jeg kender Kristus.”

Ofte kan frygten for at komme til at tale om emner som kvindelige præster og homoseksuelle afholde nogen fra at begynde at tale med mennesker om tro.

Men Morten har også lært, at det ofte er ubegrundet.

”Min erfaring er, at det ikke er emner, der fylder meget for de fleste. Og jeg har aldrig talt med mine naboer om dem. Derimod har vi talt om Jesu opstandelse og om skabelse og universet, og det vil jeg også meget hellere.”

Når Morten læser i Rom 1,16, at Paulus siger: "Jeg skammer mig ikke ved evangeliet," tænker han, at det kan han også godt sige.

”Det kan jeg, fordi Paulus fortsætter med at sige, at det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror. Det forstår jeg, som han siger: Det her er fantastisk. Evangeliet er megasejt, for ved det kan Gud skabe troen,” siger han.

”Det betyder, at det er ude af mine hænder at skabe tro og frelse, og det er en stor befrielse.” ▪

Derfor kan du være stolt over evangeliet

FORDI DER IKKE FINDES ANDRE GUDER

”Før mig blev der ikke dannet nogen gud, efter mig vil der ingen være”

ESAJAS' BOG 43,10

FORDI DU HAR TILLID TIL DE MENNESKER, DER HAR FORTALT DIG EVANGELIET

”Men du, bliv ved det, du har lært og er blevet overbevist om! Du kender dem, du har lært det af”

ANDET TIMOTHEUSBREV 3,14

FORDI DET ER FORTÆLLINGEN OM DIN HELBREDELSE

”Ved hans sår blev I helbredt.”

FØRSTE PETERSBREV 2,24

FORDI DET ER VIDNESBYRDET OM HAM, DER KAN GIVE EVIGT LIV

”Den, der hører mit ord og tror ham, som har sendt mig, har evigt liv og kommer ikke for dommen, men er gået over fra døden til livet”

JOHANNESEVANGELIET 5,24

FORDI DET BETYDER MERE END ALLE VERDENS RIGDOMME

”[Moses] regnede Kristi forhånelse for en større rigdom end Egyptens skatte, for han havde lønnen for øje.”

HEBRÆERBREVET 11,26

FORDI GUD ER TROFAST

”Jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.”

MATTHÆUSEVANGELIET 28,20

En snak om Jesus udspringer ofte af en snak om dagligdags ting.

FOTO: PEXELS

SÆT TID AF TIL EN **HVERDAGSSNAK OM JESUS**

SØREN SKOVGAARD SØRENSEN
GENERALSEKRETÆR
SSS@DLM.DK

I min opvækst handlede en stor del af forkyndelsen om "et enkelt ord om Jesus". Der var ofte vidnesbyrd om, hvem man havde mødt og talt tro med. I dag oplever jeg sjældent denne personlige forkyndelse, og de opmuntrende eksempler til at være vidne for min næste er i højere grad blevet trængt i baggrunden af en mere undervisende forkyndelse.

Det har nok været en tiltrængt justering, for vi har brug for begge dele. Men det præger os i mødet med vores næste, hvis vi hyppigt udfordres af det enkle ord om Jesus. Jeg har tænkt på, hvorfor det er vanskeligere for mig at få talt med mine naboer om Jesus end om arbejdet og aktiviteterne i kirken. Jeg har ikke så nemt ved at få sat ord på den personlige vinkel af mit liv med Jesus.

Med andre ord slås jeg med at få Guds ord fra hovedet ned igennem hjertet og ud gennem munden. Jesus viser os, hvordan han vandrer mellem mennesker med forskellige behov. og i sit ord tuner han ind på den åndelige virkelighed bag deres behov. Jeg tror på Helligåndens daglige iderighed og fornemmer. at han så gerne vil åbne muligheder for, at mine samtaler med mine relationer i hverdagen kan indeholde mere end de jordiske fokuspunkter.

Når jeg tænker tilbage på de gange jeg har haft en åndelig snak om Jesus med eksempelvis en nabo, er den begyndt med en anden snak om de jordiske ting.

Min hustru og jeg har længe ønsket at læse i Bibelen med nogle fra vores nærmiljø, men det har været svært at tage mod til sig og få spurgt. For nylig talte hun med en af børnenes forældre fra den børneklub, hun holder, om at læse Bibelen sammen. Denne korte snak, hvor faderen skulle hente sit barn, har nu givet os frimodighed til at spørge nogle flere, om de kunne tænke sig at læse i Bibelen sammen. Det skal vi i prøve i denne vinter.

Kontakten blev skabt i det jordnære og hverdagsagtige – ikke i forbindelse med en lang åndelig samtale. Forudsætningen er selvfølgelig, at vi er hjemme og har tid til andet end vores egne pligter og planer. Må Gud skabe mere tid til hjerterum hos os – ved at vi deler vores husrum med dem, vi lever iblandt.

Min opfordring til både mig selv og dig der læser dette, er at sætte tid af til de små hverdagssnakke, så Helligånden pludselig kan skabe velsignelsen fra det høje ned i det lave. ■

JEHOVAS VIDNER KAN **MISTE STATUS SOM TROSSAMFUND** I NORGE

DET ER FØRSTE GANG I NYERE TID, AT ET TROSSAMFUND KAN MISTE SIN REGISTRERING PÅ BAGGRUND AF TROSLÆRE.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** WIKIPEDIA.COM

I Danmark samles Jehovas Vidner hver sommer til konference i Silkeborg.

Jehovas Vidner kan miste deres status som trossamfund i Norge. Det står klart efter et brev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til organisationen, der teologisk adskiller sig fra den kristne kirke ved at afvise, at Jesus er Gud.

I januar blev organisationen nægtet statstilskud for 2021 efter en række klager fra tidligere medlemmer om udstødelse. På baggrund af klagerne foretog det norske børne- og familieministerium en undersøgelse af Jehovas Vidners udstødelsespraksis. Her stod det klart, at Jehovas Vidner giver mulighed for at ekskludere døbte mindreårige, hvilket er i strid med norsk lovgivning. Efter en anke blev fratagelsen af tilskuddet stadfæstet i oktober, og nu skal det vurderes, om dette også betyder, at Jehovas Vidner sin deres status som trossamfund.

SKAL DOKUMENTERE FORANDRING

Organisationen har nu fire uger til at dokumentere, at de har iværksat tiltag for at rette op på de forhold, der resulterede i manglende tilskud. Ellers vil de miste deres registrering og dermed adgang til offentlig støtte, egne gravpladser og vielsesmyndighed.

”Vores tro og religiøse praksis er gang på gang blevet anerkendt som fuldstændig lovlig af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og FN’s Menneskerettighedskomite,” skriver Jørgen Pedersen fra Jehovas Vidners skandinaviske informationsafdeling til avisen *Vårt Land*. Han fastholder, at det er et historisk angreb på trosfriheden i Norge og et brud på den norske grundlov, hvis organisationen skulle ende med at miste sin registrering som trossamfund.

Generalsekretær i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn Ingrid Rosendorf Joys er enig i, at sagen er alvorlig. Bortset fra under 2. Verdenskrig tror hun ikke, at der er trossamfund, der har mistet sin anerkendelse siden begyndelsen af 1800-tallet på grund af indholdet i deres troslære.

Jehovas Vidner har eksisteret i 120 år i Norge og tæller omkring 12.000 medlemmer.

Oprindelig var Statsforvalteren allerede i gang med at vurdere Jehovas Vidners registrering i februar. Men sagen blev stillet i bero, indtil der lå en endelig konklusion i sagen om tilskuddet for 2021. ■

Fremover vil netværket Eftertro udelukkende fokusere på at være et socialt forum.

Foreningen Eftertro nedlægger sig selv

FREMOVER SKAL FORENINGEN UDELUKKENDE VÆRE ET NETVÆRK FOR TIDLIGERE TROENDE.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PXHERE.COM

Foreningen Eftertro har nedlagt sig selv. Foreningen, der kom til verden i 2016, skulle være et netværk, der gav socialt samspil og støtte til de personer, der havde oplevet negativ social kontrol ved at forlade en religiøs tro.

Men nu er det slut. På en generalforsamling den 15. oktober blev det enstemmigt besluttet at nedlægge foreningen og fortsætte som et socialt netværk. Beslutningen tages som en konsekvens af, at det ikke er lykkedes foreningen at få en større politisk og offentlig bevågenhed, skriver den tidligere forening på sin Facebook-side. Fremover skal det resterende netværk udelukkende fokusere på at være et socialt forum.

Over for *Kristeligt Dagblad* gætter religionssociolog Morten Warmind på, at Eftertros manglende succes skyldes deres engagement i at bekæmpe negativ social kontrol i religiøse miljøer. Særligt var Eftertro engageret i kampagnen "Med al ære og respekt – bryd negativ social kontrol", som den daværende regering satte i søen for at forebygge social kontrol. Her blev også Luthersk Mission nævnt

"Det bliver en måde at pege fingre ad andre på, og det bruges til at flytte noget af ansvaret væk fra udøverne og over til deres ideologi," siger religionssociologen og tilføjer, at de færreste danskere ser et behov for et religionskritisk forum. De er nemlig ikke optaget af religiøse spørgsmål:

"Danskerne er så sekulariserede, at de ikke engang gider være sekulariserede."

BIBELLÆSER-RINGEN LAVER PODCAST

Bibellæser-Ringen har ansat Nicolai Kaltoft som vært på Bibellæser-Ringens kommende 'bibellæser-podcast' fra 1. december. Podcasten skal være dialogbaseret med en vært, som får besøg af en bibeludlægger.

Nicolai er 25 år, gift med Caroline, bor på Amager og læser teologi på Dansk Bibel-Institut på 5. semester.

NY SØMANDSMISSIONÆR I NORDJYLLAND

Indenlandsk Sømandsmission har ansat 32-årige Søren Øhrstrøm som sømandsmissionær i Nordjylland i en 25 procents stilling. De resterende 75 procent er han præst i Vendsyssels Frimenighed.

NY FORMAND FOR KLF, KIRKE & MEDIER

KLF, Kirke & Medier har fået ny formand. Det er 48-årige Carsten Riis Jensen fra Stubbekøbing.

Ved medieforbruger-organisationens generalforsamling 1. oktober blev han genvalgt til bestyrelsen, hvor han i en årrække har været næstformand. Ved den efterfølgende konstituering blev han formand og dermed medlem af KLF's forretningsudvalg.

Carsten Riis Jensen er ansat som afdelingsmissionær i LM's afdeling på Lolland-Falster.

I det norske bønneprogram på YouTube kunne seerne ringe ind med bedeemner, som studieværterne bad for.

NORSK FORBØNSPROGRAM **UDELUKKET FRA YOUTUBE**

DER ER **INTET EKSTREMT OVER DET, VI GØR**, SIGER DAGLIG LEDER, DER IKKE HAR FÅET MEDHOLD I KLAGE.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PXHERE.COM

Et norsk live-program på YouTube, hvor seerne kunne sende bedeemner ind, er blevet udelukket fra den populære webportal. Programmet er i strid med YouTube's retningslinjer og kaldes for "svindel", "vildledende praksis" og "påstande i strid med officielle udtalelser om trygge medicinske praksisser".

Det skriver den norske avis *Dagen*.

"Vi fik besked om, at hvis vi fortsætter med at sende bønneprogrammet, vil YouTube udelukke os. Det betyder, at de lukker hele vores kanal på YouTube," siger ejeren af den kristne Kanal 10, Øyvind Rygg, der sender bønneprogrammet.

VI TILBYDER BARE BØN

I det direkte program er der to studieværter, der modtager bedeemner fra anonyme seere på telefon og beder for dem. YouTube har ikke forklaret, hvordan programmet er udtryk for vildledende praksis, men har afvist Kanal 10's anke. Kanal 10 har derfor set sig nødsaget til at fjerne programmet for fortsat at kunne sende via YouTube, der er verdens største videoportal på internettet.

"Vi gør ikke andet, end det, som menigheder og bønne- og bibelgrupper gør hver eneste uge over hele landet. Havde der i det mindste været noget kontroversielt over det, vi gør, så havde jeg måske kunnet forstå det. Men der er ikke noget ekstremt i det, vi gør. Vi tilbyder bare bøn for dem, der ønsker det.," siger den frustrerede daglige leder, der uddyber:

"Vi tror på Bibelens ord om helbredelse, men vi lover ikke noget på vegne af Gud. Vi siger for eksempel aldrig 'nu er kræften forsvundet'." ■

NYE ANDAGTSBØGER AF BØRGE HAAHR ANDERSEN

Fem minutter ved køkkenbordet I & II

384 sider/bind | 299,95 kr./bind – køb samlet for 500 kr.

I »Fem minutter ved køkkenbordet« har Børge Haahr Andersen skrevet en refleksion til hver dag i året. Andagterne er delt op i to bind – et til hvert halvår – med et nyt emne hver måned.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

Konsulenter søges til LMU

Vi søger to unge friske konsulenter til at indgå i LMUs arbejde i Danmark.

Har du lyst til at være med i det kristne ungdomsarbejde som konsulent, så er dette måske et kald til dig.

Opgaven går ud på at støtte og hjælpe LMU-bestyrelser, være medvandrer for unge LMU'ere og at undervise og formidle om tro og liv til de unge.

Vi ansætter med virkning fra d. 1. februar 2023

Gå ind på LMBU.dk hvor du kan se en mere udførlig stillingsbeskrivelse.

Ansøgningen sendes til: Ivan@lmbu.dk -
Hvis du vil vide mere kan du ringe til
Landsleder Ivan Jakobsen på tlf. 6062 9311

Sidste frist for ansøgning er d. 7. december 2022 -
Ansættelsessamtaler afholdes hurtigst muligt herefter.

LMBU

REDAKTØR OG KOMMUNIKATIONSLEDER HAR FÅET ANDET ARBEJDE

Med udgangen af november fratræder Nicklas Lautrup-Meiner som kommunikationsleder i LM og redaktør for Tro & Mission. Fra den 1. december skal han være landssekretær i Ordet og Israel efter otte år på posten i LM.

Luthersk Mission er i gang med at søge efter en afløser i Kommunkationsteamet. Se stillingsannonce side 25.

NY KOORDINATOR TIL PRODUKTION AF NOREAPROGRAMMER FRA KØBENHAVN

Norea har ansat 30-årige Jeppe Kjøller Westh fra Amager i en 25-procent-stilling til at videreføre en del af den programproduktion, som Københavns Nærradio (KNR) tidligere havde. Hans opgaver er at koordinere aftaler med de mange frivillige programproducenter, andagtsholdere og andre.

På sigt er det planen, at Jeppe sammen med et programudvalg bestående af frivillige skal udvikle nye programserier, som kan bruges i webradioen, på podcast og andre af Noreas platforme.

Jeppe er uddannet elektriker. Han har kun lidt erfaring med radioarbejde, men har god erfaring med at koordinere aftaler og opgaver fra anden sammenhæng.

LINE RECKWEG NISSEN
KOORDINATOR HOS PROMISSIO
LINE@PROMISSIO.DK

HVOR ER HUN DOG **FANATISK!**

Jeg følger ikke med i *Gift ved første blik*. Eller, jeg forsøger ikke at følge med. Min mand er vild med den slags programmer, som bringer nogle ærlige menneskeportrætter, og jeg kommer til at se mere med over hans skulder, end jeg vil stå ved.

I den seneste sæson har jeg set min mand så meget over skulderen, at jeg har erfaret, at en af deltagerne var en midaldrende, sjællandsk kvinde. Det, de fleste nok vil huske hende for, er, at hun er veganer. Helhjertet veganer. Hun vil end ikke betale for sin partners mad på en restaurant, hvis han har fået noget at spise, som ikke er vegansk. Hun blev matchet med en mand, som absolut ikke er veganer, og det skabte selvfølgelig en masse problemer.

Flere gange undervejs i programmerne tager jeg mig selv i at tænke: Hvor er hun dog fanatisk. Og samtidig pirrer det et eller andet i mig, fordi jeg føler, at jeg i virkeligheden sidder og siger det til mig selv.

Nok er veganisme ikke min mærkesag, men jeg kender det at tro på noget så helhjertet, at det har betydning for, hvem jeg har giftet mig med, og hvad jeg ønsker at bruge mine penge på. Jeg tror på Jesus, og hvis jeg med min levevis blev forstørret op på det store lærred, ville der også sidde mange hjemme i stuerne og tænke: Hvor er hun dog fanatisk.

At tro fuldt og fast og kompromisløst på noget uden at lade sig rokke er ikke populært i dagens Danmark. Her er buzzordene "tolerance", "kompromis" og "rummelighed" for at nævne nogle, og disse ting puffer til min måde at tro på. Jeg mærker et skred i de kristne principper omkring mig, og det er svært selv at stå fast. Vel cirka lige så svært, som det er at lade være med at spise animalske produkter i en verden, hvor der kun bliver serveret bøf.

Men jeg *er* fanatisk i ordets bedste forstand. Ifølge ordbogen betyder fanatisk én "som ensidigt, beslutsomt eller begejstret kæmper for, støtter eller dyrker en bestemt sag, person, interesse eller lignende". Og det er netop, hvad jeg gør – eller ønsker at gøre. Jeg ønsker beslutsomt og begejstret at følge en person, som jeg mener, er svaret på alt her i verden. Jeg tror dybest set på, at han er det bedste for alle mennesker, og hvis dét betyder, at jeg er fanatiker, så er der ikke noget, jeg hellere vil være.

ELLEN LODAHL PEDERSEN, CARSTEN ELMELUND PETERSEN OG BØRGE HAAHR ANDERSEN (RED.):
TILLID, GLÆDE OG KÆRLIGHED
KOLON 2022
126 SIDER – 199,95 KRONER

Tillid, glæde og kærlighed er et festskrift, der er udgivet i forbindelse med Dansk Bibel-Insituts (DBI) 50-års jubilæum. Det består af 12 artikler skrevet af 12 personer, som hverken er identiske med de 12 små profeter eller de 12 apostle; men de 12 forfattere er fælles om på forskellig vis at være tilknyttet DBI og især bundet sammen i en fælles kærlighed til DBI, som nu har eksisteret i 50 år.

De 12 artikler er inddelt under de tre hovedord i bogens titel.

Forhenværende rektor, Børge Haahr Andersen, lægger ud med en lille artikel om DBI's uforandrede værdier. Han redegør for den udvikling, der har været fra en tanke og et initiativ og frem til nu, hvor DBI er et stort og anerkendt institut med undervisning og forskning på et meget højt fagligt niveau. Det lykkes for ham ligesom de øvrige

Opbyggelige artikler viser, hvad der er DBI's store styrke

DANSK BIBEL-INSTITUTS 50-ÅRS FESTSKRIFT ER EN INSPIRERATION FOR ALLE, DER FORKYNDER OG UNDERVISER.

ANMELDELSE LEIF BACH KOFOED

forfattere at præsentere og fremhæve DBI uden at nedgøre andre.

I kapitlet: *Tillid til Bibelen* skriver Uffe Kronborg, Lars Malmgaard Jensen, Christian Canu Højgaard og Nikolai Techow fire meget læseværdige artikler om det spørgsmål, der spillede en helt afgørende rolle i forbindelse med DBI's opstart: Er Bibelen absolut sand i alt, hvad den udtrykker, eller er den bare en skriftsamling, der indeholder sande og troværdige Guds ord?

De fire artikler fastholder Bibelens troværdighed uden forbehold. Det er stadig et fundament under DBI!

EVANGELIETS HJÆLP OG TRØST I ANFÆGTELSE, SKYLD OG SKAM

Bogens andet hovedafsnit hedder: *Glæde over evangeliet.*

Per Munch, Henrik Nymann Eriksen og Finn Aasebø Rønne skriver om evangeliets glæde, om evangeliets hjælp i anfægtelse og om trøsten i syndernes forladelse.

Men de nøjes ikke med at redegøre og forklare. De forkynder glæde og trøst. Artiklerne er på bedste måde opbyggelige. Og dermed antyder de, hvad der er DBI's store styrke.

Kristian Mogensen skriver i bogens sidste hovedafsnit: *Kærlighed til mennesker* klart og engageret om tjenesten for mennesker både hjemme og ude i fremmede lande og kulturer.

Jakob Olsen har en meget fin artikel om Søren Kierkegaards *Kærlighedens gerninger*. Her gives god hjælp til at forstå Kierkegaards hovedtanker.

Louise Høgild Pedersen har en meget vigtig artikel om skyld og skam. Mange mennesker bærer tunge byrder i form af skam. I vores tradition taler vi nok mere til dem, der føler skyld, end vi taler til dem, der føler skam. ”Skyld bør mødes med tilgivelse, skam bør mødes med anerkendelse," skriver Louise Høgild Pedersen.

Her er uden tvivl noget at overveje for alle, som underviser og forkynder!

UNDERVISNING AF BØRN OG UNGE SKAL VÆRE PRÆGET AF KLARHED

Bogens sidste artikel er skrevet af Ninna Vestergaard Braüner, der skriver om undervisning af børn og unge. Hun redegør for udviklingen i skolens kristendomsundervisning og understreger vigtigheden af, at undervisningen og oplæringen er præget af klarhed. Vi må sørge for, at den opvoksende generation lærer, hvad kristendom er!

Bogen anbefales uden forbehold til alle aktive kristne – i taknemmelighed! ■

LEIF BACH KOFOED
PENSIONIST
LEIFKOFOED@OUTLOOK.COM

» Bogen anbefales uden forbehold til alle aktive kristne.

<

Lone Nyborg oplever hun at få meget igen – ikke mindst den tillid, som flygtningekvinderne viser hende.

Lone giver nydanske kvinder et tiltrængt frirum

LONE NYBORG HAR I NÆSTEN 20 ÅR VÆRET MED I LM'S FLYGTNINGEARBEJDE I HERNING. HUN BRÆNDER ISÆR FOR **ARBEJDET BLANDT KVINDER.**

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** KARIN BORUP RAVNBORG

»

I nogle kulturer ved man ikke helt, hvem man kan stole på. Så er det godt at vise Jesu sindelag ved at vise dem, at mig kan de snakke fortroligt med.

"Det er ofte mænd, vi har kontakt med i flygtningearbejdet. Der bliver ikke lavet så meget for kvinder. Det må vi gøre noget ved!"

Sådan lød udgangspunktet for Lone Nyborg, da hun sidste år blev ansat af LM-Kirken i Herning som tværkulturel medarbejder.

"Tit er det kvinderne, der trækker det hårde læs hjemme i familierne. De skal uddanne sig, passe børn, ordne vasketøj og lave mad. Nogle er enlige mødre. Jeg vil gerne give dem et frirum."

GIK FRA OPGANG TIL OPGANG OG STEMTE DØRKLOKKER

Lone har sammen med andre LM'ere i Herning været frivillig i flygtningearbejdet i mange år. Faktisk siden 2004, hvor de gik rundt fra opgang til opgang og stemte dørklokker.

"Vi gik ind i de boligblokke, hvor der bor mange indvandrere, og så, hvor der ikke stod Jensen, Hansen og Pedersen på døren. Og så ringede vi på og inviterede til venskabsmiddag."

Flere af de kontakter, Lone har, har været med til venskabsmiddage en tid og stoppede så med at komme. Som frivillig var der aldrig helt tid til at følge op på det. Da hun blev ansat, lavede hun en liste over alle de kvinder, hun har haft kontakt med i tidens løb. Hun ringede til mange af dem og spurgte: "Giver du en kop kaffe?"

BIBELSTUDIUM OG SAMVÆR KUN FOR KVINDER

Det blev starten på *Kvinder møder Kvinder* – en lille gruppe på omkring otte kvinder, hovedsageligt fra Eritrea og Mellemøsten. De mødes et par timer hver tirsdag eftermiddag i LM's missionshus til bibelstudium og socialt samvær – kun for kvinder og uden børn.

"Kvinderne er meget glade for at komme. Det er et tidspunkt, hvor børnene er i skole eller institution, så vi har ro til at være sammen og læse i Bibelen og tale om det, der står," siger Lone.

Typisk når de kun at læse få vers, fordi der er så meget at snakke om, fortæller hun.

"Selv om eritreanerne har en ortodoks-kristen baggrund, har de meget lidt kendskab til deres bibel og en kæmpe sult efter at vide mere."

LÆRER AT BAGE DANSK KAGEMAND

Hver tredje gang er udelukkende bibelstudium. De øvrige uger laver de også noget praktisk sammen som at lave marmelade eller bage boller.

"Næste gang skal vi holde dansk fødselsdag, hvor de skal lære at bage en kagemand," fortæller Lone.

"Det er fordi, de går ud og køber en kagemand til 200 kroner, når de holder fødselsdag for deres børn, selv om de ingen penge har. De vil

LONE NYBORG

- 52 år
- Født og opvokset på Bornholm
- Uddannet ergoterapeut
- Gift med Jens Kristian Nyborg. Parret har tre voksne børn og en bonussøn fra Iran.
- Siden april 2021 ansat af LM Kirken i Herning som tværkulturel konsulent 20 timer om ugen.

CITAT FRA BIBELEN

"For når den gode vilje er til stede, påskønnes det i forhold til, hvad man evner – ikke i forhold til, hvad man ikke evner" (2 Kor 8,12).

"Det er et vers, jeg er blevet glad for, som er meget rammende i forhold til det tværkulturelle arbejde. Man kan ofte tænke, at man ikke slår til. Men vi skal heller ikke kunne det hele. I bibelverset står der: 'Når den gode vilje er til stede, påskønnes det.' Det er enormt befriende. Så kan man godt sænke skuldrene," siger Lone Nyborg.

De nydanske kvinder mødes hver uge i missionshuset og nyder roen ved at være væk hjemmefra.

gerne, at deres børns fødselsdag ligner den, deres danske kammerater får. Men her lærer de, at man sagtens kan lave noget selv, som ser godt ud, uden det koster så meget."

Som noget nyt starter hun og præstens kone, Lene, en legestue hver torsdag ud fra LM-Kirken. Her vil de invitere indvandrerkvinder med små børn sammen med unge mødre fra kirken, så de kan lære hinanden at kende.

MAN KAN KUN STØTTE SÅ MEGET, SOM MAN EVNER

Arbejdet med flygtninge kan godt blive meget omfattende, erkender Lone. Hun henter og bringer, kører kvinder til vaccination, er med dem på jobcenteret og i familieretten. Ofte bliver hendes mand, Jens Kristian, involveret i at sætte hylder op eller andre praktiske gøremål for en af kvinderne.

Da hun var ny i flygtningearbejdet, kunne det godt tage overhånd, da de selv havde mindre børn derhjemme. Men med tiden har hun lært at mærke sine egne grænser.

"Min mand og jeg plejer at sige til hinanden: 'Det er godt, hvis vi kan putte noget godt i deres rygsæk. Det er der ingen, der kan tage fra dem.' Og det er så langt, vi kan hjælpe," siger hun.

IRANSK RESERVEBARNEBARN PÅ BESØG

Selv om Lone giver meget, oplever hun også at få meget igen – ikke mindst den tillid, som flygtningekvinderne viser hende.

"Nogle siger til mig, når vi sidder sammen på tomandshånd: 'Det her har jeg aldrig fortalt til andre.' Det kan godt undre mig som dansker, men nogle ting, som for eksempel børneopdragelse, taler de bare ikke med deres landsmænd om. I nogle kulturer ved man ikke helt, hvem man kan stole på. Så er det godt at vise Jesu sindelag ved, at vise dem, at mig kan de snakke fortroligt med."

Enkelte af kvinderne deler deres kristne vidnesbyrd i gruppen, og det er til stor velsignelse for de andre, fortæller hun.

"Og så har jeg et reservebarnebarn på fem, som kom på ferie hos os et par dage i efterårsferien. Det er en iransk familie, vi lærte at kende her i Herning, som nu er flyttet til Skjern. Jeg har været med til bedsteforældredag i hendes børnehave. Det er meget hyggeligt." ▪

Sognemedhjælper/ kirke- og kulturmedarbejder

ved Hasle og Rutsker kirker på Bornholm.

Stillingen, der er på 9 timer pr. uge, er ledig pr. 1. december 2022 eller snarest derefter.
Hele jobopslaget kan ses på www.jobnet.dk eller kirkernes hjemmeside www.haslerutsker.dk.
Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til sognepræst Jens Jørgen Rasmussen på 56964009/ mobil 51510945 eller jjra@km.dk.
Ansøgningsfrist senest 30 november 2022 kl 18.00.

Jakobs Blomster-forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 76 69 05 Dan Wejse: 26 83 37 44

HERRNHUTER®

Adventsstjerner.dk

Du støtter Brødremenighedens Danske Mission, når du køber stjerner.

ER DU VORES NYE PÆDAGOG?

Børnehuset Børnebakken ved Den Kristne Friskole i Holstebro søger pædagog.

Læs mere på www.denkristnefriskole.dk

BØRNEHUSET BØRNEBAKKEN

TILMELD DIG PÅ DLM.DK/NYT

penta byg a|s

HOVED- OG TOTALENTREPRISER

pentabyg.dk

Er du vores undervisnings- og relationsmedarbejder?

Har du lyst til at arbejde blandt unge? Vil du være med i et godt arbejdsfællesskab, hvor du møder søfartselever?

Sømandsmissionen
Evangeliet til søfolk og fiskere

Opgaven

- Skabe relationer til søfartselever
- Udvikle undervisningstilbud og være gæsteunderviser på søfartsskoler
- Invitere søfartselever til Sømandsmissionens tilbud på caféskibet Bethel og sømandshjemmet i Frederikshavn
- Samarbejde med Sømandsmissionens ungdomsnetværk Nordlys

Du er

- Gerne nyuddannet, fx teolog, diakon, lærer, pædagog eller socialrådgiver
- Udadvendt og empatisk
- Selvstændig og arbejder struktureret
- God til undervisning og formidling
- God til at lytte og samtale
- Tilpas og hjemme i en luthersk kristendomsforståelse

Vi tilbyder

- Et fleksibelt job på 37 timer pr. uge med stor indflydelse på eget arbejdsliv
- Godt kollegialt fællesskab med mulighed for sparring
- Base i Aalborg/Frederikshavn, men med opgaver i hele landet. Kørsel i egen bil må påregnes (refunderes efter statens takster). Løn og pension efter Sømandsmissionens lønpolitik.
- Tiltrædelse: 1. februar 2023.

Ansøgningsfrist: Den 8/12 2022 kl. 12.
CV og ansøgning uploades til https://mentaltouch.jobnext.dk/undervisnings-og-relationsmedarbejder

Se mere på www.somandsmissionen.dk

MentalTouch hjælper Sømandsmissionen med at rekruttere til denne stilling.
Yderligere oplysninger kan fås hos Torben Mathiesen på tlf. 29667912 eller torben@mentaltouch.dk.
Du er også velkommen til at kontakte Sømandsmissionens generalsekretær Nicolaj Wibe på tlf. 23699664 eller nw@somandsmissionen.dk.

MentalTouch
Rekruttering

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700.
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Nicklas Lautrup-Meiner
nlm@dlm.dk / 22 54 02 75

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk / 48 20 76 80.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 22. november 2022.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 15/2022 udkommer 2. december.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
4. kvartal 2022: 2022T&M-4kvt
3. kvartal 2022: 2022T&M-3kvt

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

JOHNNY LINDGREEN
RESURSECHEF
JL@DLM.DK

AT HAVE **GUD MED I ØKONOMIARBEJDET** ER AFGØRENDE OG BEFRIENDE

Hvad laver du lige for tiden?
Jeg har lige afsluttet oplæg til budget 2023, som blev godkendt på Landsgeneralforsamlingen den 28.-29. oktober.

Hvad er dine planer for den kommende tid?
Det næste på listen er at koordinere indsamlingsindsatsen i årets sidste måneder. Og så skal jeg have lavet et oplæg til nyt lønsystem for LM's ansatte.

Er der noget, som har glædet dig særligt på det seneste?
Jeg har lige haft en fantastisk ferie i Israel med min familie. Det er en stor velsignelse at være afsted med ægtefælle og voksne børn på den måde. En fantastisk måde at få genopladet batterierne på og få samtaler om livet og troen.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?
At Gud også i 2022 giver LM de nødvendige midler. Lige nu mangler vi syv-otte millioner kroner.

Hvad laver du i fritiden?
Jeg bruger en del tid på vores lokale menighed i Nansensgade i København. Men helst ikke mere, end at der er plads til en løbetur – og ikke mindst til samvær med mine kære.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
Salme 127,1; "Hvis ikke Herren bygger huset, arbejder bygmestrene forgæves".

At have Gud med i alt det økonomiske, tekniske og administrative, som jeg arbejder med, er helt afgørende, men også befriende. Jeg går ofte i uforberedte gerninger, fordi der er så meget at tage højde for i et samfund, hvor kravene til dokumentation fremfor tillid er stærkt stigende.

TRO & MISSION
INDUSTRIVÆNGET 40
3400 HILLERØD

FOTO: ISTOCKPHOTO

»
Det er et eksempel til efterfølgelse. Men Jesus var ikke bare et godt eksempel – han lever allerede i mig og gør sine gerninger i mig.
Det, jeg skal gøre, er at stille mig til rådighed for ham. Det er vildt at tænke på, men samtidig enormt frigørende.

ELSEBETH BECH MYHRE KRISTENSEN, SIDE 26

TEMA: **STOLT OVER EVANGELIET**

Der er en underlig forbindelse mellem stolthed over evangeliet og ydmyge troende. Den, der bryster sig af evangeliet, bryster sig nemlig ikke af sine egne evner eller hæver sig over tjenesten for sin næste.

I dette nummer sætter vi fokus på stolthed over evangeliet og det kald, der ligger i denne stolthed til ydmygt at sætte mig selv til side, fordi mit medmenneske har brug for at lære Jesus at kende.